

Doc. Ladislav Nebeský, matematik, lingvista a básník, odešel po dlouhé nemoci 13. února 2021 ve věku 84 let

Ladislav Nebeský se narodil 28. ledna 1937 v Jilemnici v rodině lékaře, který byl za protektorátu popraven za odbojovou činnost. Studium matematiky na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy zakončil diplomovou prací z matematické statistiky. V roce 1962 nastoupil do oddělení pro teorii strojového překladu při Katedře českého jazyka, obecného jazykozpytu a fonetiky Filozofické fakulty UK a na téže fakultě – na pracovišti, jež dnes nese jméno Ústav obecné lingvistiky – působil až do svého odchodu do důchodu v roce 2008. Vyučoval matematiku větných struktur, algebraickou lingvistiku, teorii grafů nebo matematiku ve filologických vědách pro nematematiky. V roce 1991 se habilitoval na Matematicko-fyzikální fakultě UK.

Bádal jak v čisté matematice, zvláště v oblasti teorie grafů, ve které byl mezinárodně uznávaným odborníkem, tak v aplikaci matematických metod v lingvistice a sémiotice. Mezinárodní renomé na poli matematické lingvistiky získal už svým debutem (článek *O jedné formalizaci větného rozboru*) z roku 1962. Další práce věnoval analytickým modelům jazyka a užití teorie grafů v lingvistice, zvláště při analýze formálních vazeb větné struktury a slovosledu (monografie *Kombinatorické vlastnosti větných struktur* z roku 1988). Věnoval se však také kartografické sémiotice a studiu vazeb mezi textem a prostorem.

Ladislav Nebeský byl také básník. Experimentální poezii se

věnoval v šedesátých letech (je zastoupen v antologii *Vrh kostek*, která mohla vyjít až roku 1993); po pauze se k ní vrátil v devadesátých letech, a to nejen jako tvůrce (od roku 2006 do roku 2012 vydal v nakladatelství *dybbuk* pět sbírek, které jsou na stránkách nakladatelství veřejně přístupné online), ale i jako teoretik (viz jeho články v *České literatuře a Slově a slovesnosti*). K jeho objevům patří tzv. binární básně a básně, které využívají prázdno, jež je ale pouze zdánlivé a lze je vidět (číst). Jeho poezie vyniká nápaditostí, hravostí a vtipem.

Matematik, lingvista, literát. To vše Ladislav Nebeský byl. Byl však zejména velice vstřícným chápajícím kolegou, se kterým se bylo vždy potěšením setkávat a pobýt i proto, že ke všem problémům přistupoval s pochopením a vnitřním úsměvem.

webové stránky o doc. Nebeském

medailon připravili kolegové z Ústavu obecné lingvistiky FF UK a Ústavu pro českou literaturu AV ČR